

2019

44,46,48,11-18,20
33,36,45,42,44,46,47.

201 ✓ Alisher Navoiy
nomidagi
O'zbekiston MK

Маданият — бу халқимиз, жамиятимиз қиёфасидир!

МАДАНИЯТ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ НАШРИ

№1 4.01.2019 йил

Президент мурожаатига муносабат

Маълумингизким, пойтахтимиздаги Симпозиумлар саройида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2018 йил якуни ва 2019 йил учун мўлжалланган энг муҳим устувор вазифалар ҳақидаги Олий Мажлиса Мурожаатини ўқиб эшиттирди.

Қуйида Ўзбекистон Республикаси Маданият вазири Б.С. Сайфуллаевнинг ушбу Президент мурожаатига муносабати келтирилмоқда.

Ҳурматли юртдошлар! Барчамиз муҳтарам юртбошимизнинг халқимиз ва Парламент олдидаги Мурожаатини тингладик.

Бу борада аввало, шуни таъкидлашни истардимки, давлатимиз раҳбари президентликка сайланган кундан шу кунгача олиб борган одилона ислохотлари, халқ фаровонлиги, юрт истиқболи учун амалга оширган бир қатор ишлари ва ушбу мурожаати орқали

Давоми 2-саҳифада >>

Ушбу сонда

Самарқандлик ижодкорлар:

“Маошимиз ошгани мавжуд имкониятларимизни янада оширди”

3-саҳифада >>

“Кўқоннинг ўн иккинчи дарвозаси”

Республикаimizда Маданият ва санъатга бўлган эътибор давлат сиёсати даражасига кўтарилганлиги соҳада самарали ишлар кўламнинг кенгайишига замин яратмоқда.

6-саҳифада >>

“Анзират буви, бормисиз?”

5-саҳифада >>

Тинглов ва тақдимот

Энди музейларда “Аудиогидлар” гапиради

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирилик мажлислар залида музейлар фаолиятини такомиллаштириш, жорий йил якунлари ва келгусидаги режаларга бағишланган ҳисобот йиғилиши бўлиб ўтди.

Республикаimizдаги барча музейлар раҳбарлари, мутасаддилар ва журналистлар иштирок этган тадбирда Маданият вазири Б.Сайфуллаев сўзга чиқиб, бугун ҳар бир музей ходимидан замон шиддатига мос, соҳага кириб келаётган янгиликларни қўллаган ҳолда фаолият олиб бориш зарурлигини, якунланаётган йил барча соҳалар каби музейлар фаолиятида ҳам қатор ислохотлар даври бўлганини айтиб ўтди. Б.Сайфуллаев сўзи якунида йиғилганларни яқинлашиб келаётган Янги йил байрами билан самимий қутлаб, 2019 йилда янада самарали фаолият юритиш лозимлигини қайд этди.

Йиғилишда музей раҳбарлари томонидан 2018 йилда бажарилган ишлар, 2019 йилга мўлжалланган режалар

юзасидан ҳисобот тингланди.

Барча ҳисобот маърузаларини тинглаган Б.Сайфуллаев:

“Музей — миллатнинг асрлар давомида шаклланган маданиятини намоён этувчи ноёб маскандир. Шундай экан, биз музейлар фаолиятини такомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратишимиз зарур. Афсуски, бугун ушбу маскан фаолиятидан кўнглим тўлмаётми. Тизимдаги айрим раҳбарлар ўз йўналишини тўла англаб етмаётганлиги сабаб жойларда ишлар тўғри йўлга қўйилмаган. Масалан, музейга чет эллик сайёҳлар ташриф буюрса, экспонатлар ҳақида хорижий тилда гапириб бера оладиган гид-ҳодимлар деярли йўқ.

Давоми 3-саҳифада >>

Донолар сўзлари >>

Агар қошинга келса хору хаста,
Карам эт, бўлмасинкўнгли шикаста.
(Ф. Аттор)

Вақт —бу ақлий меҳнат кишининг
капитали.
(Бальзак)

Ёмонлик қилган кишига сен яхшилиқ қил, бу қарам —
шафқатнинг бошланишидир, буни яхши англа.
(Аҳмад Юғнакий)

Янги спектакль

“Эрта қайтган турналар” пойтахт театри сахнасида

Президентимизнинг “Буюк адиб ва жамоат арбоби Чингиз Айтматов таваллудининг 90 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида» ги қарори ижроси юзасидан Каттакўрғон шаҳар драма театрида буюк адиб Чингиз Айтматов хотирланди.

Унда адибнинг “Эрта қайт-

ган турналар” асари асосида С.Ҳамроев инсценировкаси, Ғ.Мардонов режиссёрлигида сахналаштирилган спектакль тақдими бўлиб ўтди.

Театр арбоблари ва томошабинлар томонидан илқ қаршилиниб, эърофларга сазовор бўлган “Эрта қайтган турналар” спектакли 23-25 де-

кабрь кунлари Ўзбекистон давлат драма театри сахнасида ҳам намойиш этилди.

Шунингдек, Каттакўрғон шаҳар драма театри жамоаси адиб номига ўрнатилган ҳайкал пойига гулчамбар қўйишди.

Тохир ХАЛИЛОВ,
Театр адабий эмалдоши

Давоми. Боши 1-саҳифада

Президент мурожаатига муносабат

оддий қилиб айтганда, халқи олдидаги ҳисоботи билан ўзининг адолатли йўлбошчи эканлигини, Осиё журналистлар ассоциацияси (ОАЖ) эълон қилганидек, “2018 йил одами” яъни “Йилнинг энг яхши сиёсатчиси” номига чин маънода муносиб эканлигини кўрсатди.

Президентимиз 2017 йил якуни ва 2018 йил бошлангани арафасидаги ўз мурожаатига бошланаётган 2018 йилни “Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили” деб эълон қилишни тақдир этиб, мамлакатимизнинг янада тараққий топиши, ҳар бир соҳага инновацион ғояларни жадаллик билан тадбиқ этиш ва халқаро миқёсдаги тажрибалардан самарали фойдаланиб, дунё бозоридан ўзгармас ўрин эгаллаш борасидаги йўлини белгилаб берган эди.

Юртбошимиз ўз мурожаатига ҳам 2018 йилда Давлат дастурида белгиланган вазифаларнинг амалий ифодаси, хусусан, 2018 йилда 18та давлатлараро расмий таширфлар амалга оширилиб, 52 миллиард долларлик 1 минг 80та лойиҳа бўйича келишувларга эришилгани ҳам давлатимизнинг янада ривожланиши йўлидаги илдам қадам ташлаганидан далолатдир.

Шу ўринда, давлатимиз раҳбарининг 2017 йил якунида қилган мурожаатига: “Маълумки, аҳолимизни, айниқса, бюджет соҳаси ходимларини, кам таъминланган оилаларни уй-жой муаммоси кўпдан бунён қийнаб келарди. Бу оғир ижтимоий муаммога биз деярли эътибор бермай келганимиз ҳам бор гап” дея таъкидлаб ўтган фикрлари хусусида тўхталишни лозим, деб биламан.

2018 йилда Маданият вазирлиги тизим ташкилотлари ходимларини ижтимоий таъминлаш мақсадида, “Давлат маданият муассасалари ва давлат архивлари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини жо-

рий этиш ва уларни моддий рағбатлантиришни кучайтириш тўғрисида” 2018 йил 14 майдаги ПҚ-3727-сон қарори билан 2018 йил 1 июндан давлат маданият муассасалари артистлари, маъмурий-бошқарув, бадий-раҳбар, ижодий ва бошқа ходимларининг, шунингдек, давлат архивлари бошқарув ходимлари ва мутахассисларининг меҳнат ҳақи миқдорлари ўртача 45фоизга оширилди.

Мамнуният билан айтишим лозимки, бундай рағбатдан сўнг, тизимда фаолият юритаётган кўплаб ходимларнинг ижтимоий аҳволи ўнгланиб, имтиёзли кредит асосида намунали уй-жой, автомобиль ҳамда эҳтиёжи учун муҳим бўлган маиший техника воситалар олишга эришди. Бу ҳақда бир нечта ОАВларда, жумладан, тизимда бажарилган ишларни ёритиб бораётган “Маданият” газетамизда туркум мақолалар эълон қилинди.

Ш. Мирзиёев ўз мурожаатига ўтган йилда амалга оширилган ва бошланган йилда эътибор қаратишимиз шарт бўлган муҳим масалаларга тўхталар экан, жумладан шундай деди: “Туризмни ривожлантириш, соҳага инвестициялар жалб этиш, кадрлар салоҳиятини ошириш бўйича комплекс чоралар кўришимиз лозим. Бизда туризм кўпинча қадимий шаҳарларимиз, тарихий-маданий ёдгорликлар доирасида чекланиб қолмоқта. Ваҳоланки, мамлакатимизнинг бетакрор табиати, миллий қўриқхоналар, тоғли ҳудудларда туризмни ривожлантириш учун катта салоҳият мавжуд”.

Дарҳақиқат, қадимий маданият ва цивилизациялар чорраҳаси бўлган юртимиз заминидан ўрта асрларда минглаб олим уламолар, буюк мутафаккир ва шоирлар, азиз авлиёлар аниқ чиққан. Уларнинг аниқ фанлар ва диний илмлар соҳасида қолдирган бебаҳо мероси, бутун инсо-

ниятнинг маънавий мулки ҳисобланади.

Айни шу фикрларга ҳамоҳанг тарзда айтишим лозимки, Маданият вазирлиги тизимида ўзбек миллий баҳишчилик ва дostonчилик санъатининг ноёб намуналарини асраб-авайлаш ва ривожлантириш, уни кенг тарғиб қилиш, ёш авлод қалбига ушбу санъат турига ҳурмат ва эътибор туйғуларини кучайтириш, турли халқлар ўртасидаги дўстлик ва биродарлик ришталарини мустаҳкамлаш, ижодий ҳамкорлик, маданий-маънавий муносабатлар доирасини халқаро миқёсда янада кенгайтириш борасида ҳам бир қанча халқаро битимлар ва лойиҳалар амалга ошириш билан бирга ўз ечимини кутаётган муаммоларга кўпроқ эътибор қаратишимиз шартлигини инутмаслигимиз лозим.

Маданият вазирлиги тизимида ҳам туризмни ривожлантириш, сайёҳларни жалб этиш борасида қатор тақдирлар билдирилган ва уларни амалга тадбиқ этиш режалаштирилган. Инновацион ғояларни тадбиқ этиш борасида бошланган ишларнинг дебачаси сифатида музейга келган сайёҳларга 3 тилда маълумот берадиган аудиогидлар хизматидан фойдаланиш жорий этилганини айтиш мумкин. Бундан ташқари барча музейларга турникетлар ўрнатиш ва кириб чиқиш карталари ташкил этиш, ёшлар, ўқувчиларни жалб этиш қамровини кенгайтириш борасида ҳам қўлайликлар яратиш борасида амалий ишлар бошлангани ва бу саъй-ҳаракатлар юртбошимиз таъкидлаганидек:

“Фарзандларимизнинг турли радикал ва зарарли ғоялар таъсирига тушиб қолишига йўл қўймастик – асосий вазифамиздир. Бу борадаги ишларни янгича ёндашувлар билан давом эттиришимиз керак”.

Ана шу фикрларга асосланиб, шуни айта оламани, ёшларимизни ёт ғоялардан асраш, турли

радикал гуруҳлар таъсирига тушиб қолмаслиги учун маънавий дунёсини юксалтиришимиз, бунинг учун эса уларнинг бўш вақтларини тўғри йўналтиришимиз лозим.

Шунингдек, юртбошимиз мамлакатимиз музейларида сақланаётган тарихий экспонатларни тўлиқ хатловдан ўтказиш, ҳар бир музейнинг каталогини яратиш лозимлигини ҳам алоҳида таъкидлади. Бу борада ҳам ривожланган мамлакатлар тажрибасидан андоза олиб, республикамизда давлат каталогини шакллантирилмоқда ва уни электрон шаклини яратиш устида ишлар амалга оширилмоқда.

Дарвоқе, давлатимиз раҳбари ўз мурожаатига инновацион ривожланиш хусусида тўхталар экан, шиддат билан ўзгариб бораётган замонда шижоат билан ҳар бир режамизни тезкор ва сифатли адо этишимиз зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Дарҳақиқат, президентимиз, 2017 йил якуни ва 2018 йил бошлангани арафасидаги ўз мурожаатномасида бошланаётган 2018 йилни “Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили” деб эълон қилишни тақдир этиб, мамлакатимизнинг янада тараққий топиши, ҳар бир соҳага инновацион ғояларни жадаллик билан тадбиқ этиш ва халқаро миқёсдаги тажрибалардан самарали фойдаланиб, дунё бозоридан ўзгармас ўрин эгаллаш борасидаги йўлини белгилаб берган эди.

Ушбу мурожаатномасида 2018 йилда бошлаган ишларимизни мантқиқий давом эттириш ва юксак босқичга кўтариш мақсадида, кириб келаётган янги – 2019 йилга “Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили” деб ном беришни тақдир этди.

Барча учун бирдек маъқул бўлган ушбу тақдир жорий йилда ҳар бир жабҳа ривожланишида, хусусан, миллий ўзлигимизни англаш, Ватанимизнинг қадимий

ва бой тарихини ўрганиш, бу борада илмий-тадқиқот ишларини кучайтириш, гуманитар соҳа олимлари фаолиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида, хусусан, археологик тадқиқотларини ўтказиш, буюк аллома ва адибларимиз, азиз-авлиёларимизнинг бебаҳо мероси, энгилмас саркарда ва арбобларимизнинг ҳасратини ёшлар онгига синдириш, уларда миллий ғурур ва ифтихор туйғуларини кучайтириш йўлида дастурил амал бўлиб хизмат қилади. Шунингдек, барчамизга катта масъулият юклайди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси таркибида “Ўзбекистон тарихи” каналини ташкил этилиши ҳам бу борада амалга оширилган ишлар билан кенг оммани яқиндан таништириб бориш, бизга маълум ва номаълум бўлган, ўрганилган ва ўрганилаётган юртимиз тарихи ҳақида сўзловчи манба бўлади. Давлатимиз раҳбарининг мурожаатномасида билдириб ўтган барча фикрлари, шунингдек, бажарилиши муҳим бўлган топшириқларнинг берилгани бежиз эмас, у миллий маданиятимизни, бой маданий меросимизни англаштида ва тарғиботини амалга оширишда устивор омил бўлиши аниқ.

Ўйлайманки, бошланган йилда барчамиз белгиланган вазифалар, ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қонун, қарор ва фармойишларнинг ижроси юзасидан барчамиз ўз вазифамизга масъулият билан ёшдошига, бизга билдирилган ишонччи оқлашга ҳаракат қиламиз.

Фурсатдан фойдаланиб, бутун Ўзбекистон халқини кириб келган янги – 2019 йил билан самимий муборакбод этаман!

Бошланган йил барчамизнинг хонадонларимизга тўкинлик, фаровонлик келтириб, файзу-барокатларга тўла бўлсин!

Хабар

Янги
бинода
янги
спектакль

Сурхондарё вилояти кўғирчоқ театри энди янги, замонавий кўринишга эга бўлган бинода фаолият юритади.

375 ўринли томоша ва машғулот ўтказиш заллари, санъаткорлар учун хизмат хоналари,

кўғирчоқлар тайёрлашга мўлжалланган махсус устухона, тикув цехи, кийиниш ва ювиниш хоналарида барча шартношлар яратилди. Зал, сахна ёритиш ва овоз кучайтириш ускуналари билан жиҳозланди. Театр худуди ободон-

лаштирилди. Замонавий кўёфа касб этган театр биносининг очилиш маросими тантанали ўтказилди. Тадбирда сўзга чиққанлар, кўғирчоқ театрининг янги биноси ижодий жамоа ва болажонлар учун муносиб байрам тухфаси

бўлганлиги таъкидланди.

Тадбир якунида “Янги йил саргузаштлари” деб номланган театрлаштирилган томоша намойиш қилинди. Қизиқарли сахна асари болажонларда илиқ таассурот қолдирди.

Эътибор

Самарқандлик ижодкорлар:

“Маошимиз ошгани мавжуд имкониятларимизни янада оширди”

Азал-азалдан Самарқанд ўзининг хусн-у, таровати билан барчани ўзига мафтун қилиб келган. Бугун Регистонга ташриф буюрган киши борки, унинг салобатидан, асрларни ошаб келаятган биноларнинг мағрур кўёфасидан ҳайратга тушади.

Давлатимиз раҳбарининг маданият ходимлари учун яратиб берган шарт-шароитлардан самарқандлик ижодкорларнинг ҳам кўкси миннатдорлик ҳисси билан тўлган.

Хусусан, Самарқанд давлат мусиқаи драма театри директори Камолиддин Қоржоновнинг сўзларига қулоқ тутамиз:

— Театримизда фаолият юритаётган 193 нафар ходимдан 115 нафарининг ойлик маошлари 45фоизга оширилди. Ҳозирда, театримиздан 5 киши: Машраб Бекмуродов, Фазлиддин Болиқулов, Лазиз Маматқулов, Фароғат Жўраева, Фарид Расулов кредит асосида уй олишга муваффақ бўлди. Насиб этса, тез орада янги уйга кўчиб ўтиш ниятида. Колаверса, бир нечта ходимларимиз ҳам истеъмол кредити асосида ўзлари истаган маиший техника воситаларини харид қилишди.

Театр жамоаси билан бўлган суҳбатдан сўнг, Самарқанд давлат музейида кезиб юрган қўшалок байрам шукуҳи билан танишдик.

— Ойлик маошимиз ошгани нафақат касбий фао-

лиятимизда, балки ижтимоий ҳаётимизда ҳам муҳим аҳамият касб этди, — дейди музей директори Хўжакул Мухаммадиев. — Юз берган ўзгаришлардан музей ходимлари жудаям хурсанд. Чунки, эътибор, рағбат ҳамиша инсонга қўшқанот бағишлайди, десам муболага бўлмайди. Янада шижоат билан меҳнат қилишга ундайди. Музейда фаолият юритаётган 246 нафар ходимдан 103 нафарининг ойлик маошлари кўтарилганлиги янада кўтаринки кайфият билан самарали иш жараёнини ташкил этишга замин яратмоқда. Хусусан, бош мухофиз Тўлқин Бўриев спарк автомобили Махмуд Юнусов, Азамат Бегимов, Лола Латипова, Хилола Артикова, Шоирабону Мухаммадиева, Суннат Жуманов кабилар кредитга уй олишиб, оиласи даврасида бахтли ҳаёт кечириб келишмоқда. Кўпчилик ходимларимиз истеъмол кредити асосида турли хил маиший техника воситаларини харид қилишди.

— Ойлик маошим ошгани сабаб, оилами билан анчадан бери мўлжаллаб юрган режамиз амалга ошди, дея хурсандчилигини биз билан баҳам кўрди Тўлқин Бўриев. — Кредитга спарк автомобиласини олдик. Энди ҳеч қийналмасдан белгиланган кредит фозини ҳам тўлаб, ҳам бошқа эҳтиёжларимизга сарфлаяпмиз. Оилам номидан юртбошимизга чин дилдан

ўз миннатдорчилигимни билдираман.

Музейнинг яна бир ходими Суннат Жумановнинг миннатдорлик мужасам бўлган фикрлари ҳам ҳамкасбининг фикрларига муштарак.

Суннат ака ҳозирда кредит асосида олинган замонавий уйда оиласи билан тинч-тотув, фаровон турмуш кечирмоқда.

Ойлик маошлари ошганидан сўнг, шинам ва замонавий уй соҳибасига айланган музей ходимаси Шоирабону Мухаммадиевнинг ҳам қувончи чексиз: — Гарчи кредит асосида бўлса ҳам ўз уйимиз, ўз маконимиз бўлганидан бахтиёримиз, — дейди у шодлигини яшира олмай. — Бошида сал чўчидим. Қанақа бўлар экан, тўловларда қийинчиликларга дуч келмас эканманми, деб. Кейин ойлик маошимизни чамалаб кўриб, бир қарорга келдик. Ва бугун ана шу қароримиздан мамнунимиз.

Ана шундай уйлاردан бирини олишга мушарраф бўлган музейнинг яна бир ходимаси Хилола Артикованинг фикрлари билан ҳам қизиқдик:

— Мен ҳам кредит асосида уй олиш бахтига мушарраф бўлганимдан жуда хурсандман. Яқин кунларда орзуимиздаги, ҳамма ҳавас қилса арзидиган уйга кўчиш арафасидаман. Оиламиз билан замонавий уйга кўчишни интизорлик билан кутипмиз. Бизнинг озгина меҳнатимизни қадрлаб, эъ-

тиборини аямаган давлатимиз раҳбарига ўз миннатдорчилигимни билдираман.

Таъкидлаш керакки, Самарқанд вилояти ҳокими жорий йилнинг 20 ноябрида бўлиб ўтган йиғилишда театр 4 та автобус олиб берилишини таъкидлаб ўтган. Шунингдек, вилоят ҳокимлиги томонидан театрга 125 млн сўм миқдоридagi молиявий кўмак берилган.

Ҳукуматимиз томонидан яратилаётган шарт-шароитлар ва қаратилган эътиборга жавобан театр жамоаси шижоат билан ижод қилмоқда. Хусусан, Туркия, Қозоғистон каби давлатларда ижодий сафарларда бўлиб, ўз спектаклларини намойиш этишди. Яқинда, Тожикистоннинг Сўхвилоятида Ҳолик Хурсандов асари асосида сахналаштирилган “Бир ўлиб кўрайчи” номли спектакль билан иштирок этиб, томошабинлар олқишларига сазовор бўлди. Ҳозирда “Бир нафас минг сас” асарининг сахналаштириш жараёни кетмоқда.

Бу юртда сидқидилдан меҳнат қилсанг, албатта, муносиб рағбатга эга бўлишинг мумкинлиги ҳақидаги туйғулар қалбимизни бир зумга эгаллади. Суҳбатдошларимизнинг юз-кўзидаги қувончлар бунинг исботи сифатида намоён бўлди.

Равшан ХУРРАМОВ,
Тошкент давлат миллий рақс ва хореография олий мактаби талабаси

Давоми. Боши 1-саҳифада

Энди музейларда “Аудиогидлар” гапирди

Ҳаттоки, ўзбек тилида зарур маълумотларни айтиб бера олмаётган ходимлар ишлаётгани ачинарли ҳол. Бу каби муаммоларга чек қўйиш вақти келди. Бунинг учун музейларимизга ахборот коммуникация технологияларини жорий этиш, хусусан, аудиогидлар ўрнатиш йўлга қўйилди. Бу каби ишларни амалга ошириш учун моддий таъминот базасини кучайтиришимиз лозим. Музейлар фаолиятини такомиллаштириш мақсадида, 2019 йилдан бошлаб музей раҳбарлари билан шартнома асосида ишлаш тизими жорий қилинади” дея таъкидлади.

Тадбир давомида, вазир ўринбосари К.Акилова барча музейлар раҳбарлари билан алоҳида суҳбатлашиб, иш самардорлигини ошириш бўйича таклиф ва мулоҳазалари билан ўртоқлашди.

Шундан сўнг, аудиогидлар тақдими ташкил этилди. «INTERACTIVE SYSTEM» ХК директори Жаҳонгир Мирмуъинов йиғилганларга 3 тилда маълумот берувчи аудиогид ҳақида батафсил маълумот бериб қуйидагиларга тўхталди:

— Бугунги кунга қадар Бухоро-Арк 10 та, Хивадаги Ичан Қалъага - 10 та аудиогидлар ўрнатилиб, 2019 йилда Самарқанд Давлат музейига 10та, Қўқондаги Худоёрхон музейига 4та, Тошкент Давлат музейига 6 та аудиогидлар ўрнатилиши режалаштирилган.

Шунингдек, экспонатларни реставрация қилиш ишлари талаб даражасида эмаслиги, музейларда деярли турникетлар ўрнатилмаганлиги танқид қилинди.

Танқидий-таҳлилий ўтказилган тадбир 2019 йилнинг январь ойидан эътиборан республикамиздаги барча музейларга тегишли мутахассислар ташриф буюрган ҳолда уларнинг фаолиятини чуқур ўрганиб, аниқланган ҳато ва камчиликларни баргараф этиш чораларини кўриш ҳамда назоратни кучайтириш бўйича бир қатор вазифалар, хусусан, музейларда сайт билан ишлаш, ОАВлар билан ҳамкорликда ишлаш тизимини кучайтириш, музейларнинг иш режаларини қайта кўриб чиқиш ва мукамаллаштириш, музейларда турникетлар ўрнатилишини тартибда солиш, кўчма кўргазмалар ташкил этишни кучайтириш, халқаро ҳамкорликни йўлга қўйиш каби масалар юзасидан тегишли кўрсатма ва таклифлар берилди.

Наргиза САФАРОВА

Газетамиз таҳририяти Фарғона вилояти маданият бошқармаси бошлиғи Баҳодир Султоновни

1-январь — таваллуд айёми билан самимий қутлайди!

Сизга оилавий хотиржамлик, бахт, омад ва масъулиятли фаолиятингизда муваффақиятлар тилайди!

Фикр

Ёш авлод миллий маданиятимизга ҳурмат руҳида улғайсин

Истиқлол йилларида ўтмиш маданий меросимизни ўрганиш жамият ва фан тараққиёти учун зарур бўлган долзарб масалалардан бири эканлигини англаган ҳукуматимиз ва халқимиз миллий кадрларнинг замонлар синовидан ўтган, инсоният учун фойдали томонларини тиклашга киришди.

Маданий мерос ҳар бир халқнинг, ҳар бир миллатнинг ўтмишини, нафақат буғуни билан, балки келажак билан ҳам баҳолайдиган, уларни бир бутун яхлит жараён сифатида намоён қиладиган энг муҳим қудратдир. Шунингдек, у халқнинг, миллатнинг ўзига хос миллий хусусиятларини билиб олиш учун йирик манба вазиёсини ҳам бажаради. Айниқса, маданий мерос миллат маънавиятини тўла тасаввур қилишда муҳим аҳамиятга эгадир. Маданий мероснинг аждоқлардан авлодларга ўтиб туришини таъминловчи воситалардан бири миллий урф-одатлар, расм-русумлар, байрам-сайллар, маросимлар, яъни миллий-маданий анъаналардир. Худди шу миллий-маданий анъаналар ёрдамида бир авлод тўплаган маданий мерос иккинчи авлодга узатилади.

Айтиш мумкинки, маданий мерос объектлари тарихий-маданий экспертизасининг ҳулосаси асосида маданий мерос объектларини Умумжаҳон маданий мероси рўйхатига ёки Инсоният номоддий маданий меросининг репрезентатив рўйхатига киритиш тўғрисидаги таклифлар ҳамда БМТнинг Таълим, фан ва маданият масалалари бўйича ташкилоти (ЮНЕСКО) ҳузуридаги Умумжаҳон мероси қўмитаси ва Номоддий маданий мероси муҳофаза қилиш бўйича ҳукуматлараро қўмита талабларига мувофиқ расмийлаштирилган ҳужжатлар юридик ва жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикасининг ЮНЕСКО ишлари бўйича Миллий комиссиясига тақдим этилади.

Диққатга сазовор жой ёки

унинг бир қисми ҳамда шутерада жойлашган ёдгорликлар ва ансамбллар биргаликда тарихий-маданий қўриқхона ҳисобланиб, унда алоҳида тартиб ўрнатилади. Бу тартиб моддий маданий мерос объектлари теварак атрофидаги тарихий муҳит билан бирга асралишини, тарихий-маданий қўриқхона худудининг яхлитлигини, шунингдек мазкур худуд чегараларида қурилиш ва ҳўжалик фаолияти тартибга солиб турилишини таъминлайди.

Тарихий-маданий қўриқхона ва у билан боғлиқ табиий ландшафт таркибига кирувчи моддий маданий мерос объектларида музейлар яратилиши, шунингдек тарихий-маданий қўриқхона худудидида илгариде умум бўлган анъанавий ҳўжалик фаолиятини ва бошқа фаолиятни тиклаш зарурати туғилса, мазкур тарихий-маданий қўриқхона музей-қўриқхона деб ҳисобланади.

Инсоният босиб ўтган тарихий тараққиёт тажрибасидан бизга яхши маълумки, қайси давлат, қайси миллат ўз маданий меросини кадрласа, эъзозласа, ўзида мавжуд миллий-маданий анъаналари, тарихий обидалар, архитектура ёдгорликларини ардоқлашга фуқароларни даъват этса, моддий-маънавий бойликларни яратган кишиларга нисбатан ҳурмат руҳини шакллантирса, ўша жамиятда, маданий-маънавий, иқтисодий-сиёсий барқарорлик ҳукм сурган. Аксинча бўлган юрта эса кишиларнинг ижтимоий қиёфасида маънавий қашшоқлик намоён бўлади.

Истардимки, ёш авлод онгида миллий маданиятимизни шакллантириш борасида амалга оширилаётган сай-ҳаракатлар ўз самарасини бериб, ёшларимиз келажакда миллий маданиятимизга чуқур ҳурмат ва юксак эътибор руҳида улғаяди.

Юлдуз МАРДОНОВА,
Ўзбекистон Маданият ва санъат кўргазмаси ходими

Янги спектакль

“Қўқоннинг ўн иккинчи дарвозаси”

Республикамизда Маданият ва санъатга бўлган эътибор давлат сиёсати даражасига кўтарилганлиги соҳада самарали ишлар қўламининг кенгайишига замин яратмоқда.

Биргина Қўқон шахри мисолида рўй берган ўзгаришларда бунинг ёрқин ифодасини кўришимиз мумкин. Ўзининг чуқур тарихий илдиизига эга бўлган Қўқон шахар мусиқали драма театри биноси кейинги йилларда ночор аҳволга келиб қолган эди. Ўзбекистон Маданият вазири ҳамда Фарғона вилоят ҳокимлигининг саъй-ҳаракатлари ва амалий ёрдамлари билан театр биноси мукаммал таъмирланди. Театр олди майдони ободонлаштирилди.

Айниқса, давлатимиз раҳбарининг Қўқон шахрига ташрифлари чоғида ушбу театрда бўлиб, бинони замонавий жиҳозлар билан таъминлаш, ижодий ходимлар учун қулай шарт-шароитлар яратиш, театр яқинида театр ва санъат аҳли учун турар-жой қуриш ҳақида берган топшириқлари театр жамоасини янада руҳлантириб юборди. Жамоа бу бекиёс гамҳўрликка жавобан тарихий ва замонавий мавзудаги сермазмун асарлар яратиш устида астойдил изланмоқда.

Театр ижодий жамоаси тарихий мавзудаги асарларни саҳналаштиришга ҳам алоҳида эътибор қаратмоқда. Яқинда, Нуруллоҳон Абдулаев муаллифлигидаги “Қўқоннинг ўн иккинчи дарвозаси” номи тарихий драмасы режиссёр

Тожибой Исроилов томонидан саҳналаштирилди. Театр директори Азизхон Аҳмедов раҳбарлигидаги ижодий жараёнда саҳналаштирилган мазкур спектакль Қўқоннинг кўп асрлик тарихидаги айрим муҳим саҳифаларни бадиий тимсоллар воситасида акс эттириш орқали томошабинларда юртга муҳаббат туйғусини тарбиялашни назарда тутди. Спектакль воқеалари Чингизхон бошчилигидаги муғул босқинчиликларидан бошланиб Қўқон хонлигининг тугатилишигача бўлган даврни ўз ичига олади. Асарда тарихий фактлар ва ривоят, нақллар бир-бири билан уйғунлашиб кетган. Режиссёр моҳирлик билан даврлар алмашувини катта ғилдиракларнинг ҳаракати орқали кўрсатишга ҳаракат қилган. Ҳар бир давр манзараси, моҳиятини актёр, актрисалар ижроси, ўша давр руҳини акс эттирувчи декорация ва саҳна либосларида яққол намоён бўлган. Спектаклда асосий ролларни истеъдодли актёрлар Дилшод Аҳмадалиев (Чингизхон), Акрамжон Анваров (шаҳар даруғаси Арслон Тегин), Элбек Очилдинов (Амир Умархон), Раҳмонжон Пўлатов (Худоёрхон), Шафоатхон Раҳматуллоев (Амир Умархоннинг онаси) Мавлуда Дехқонова (Нодира-бегим), Зокиржон Мамажонов

(Скобелов), Ҳалимжон Ортиқов (Бекларбеги) ўз образларини маҳорат билан очиб беришган. Саҳналаштирувчи расом Қахрамон Мамазияев мазкур тарихий асарга мос расмлар билан саҳнани безаган. Одинахон Бегматова, Абдуллажон Пирназаров, Илҳомжон Ҳамдамовлар ижро этган мумтоз қўшиқлар спектакль руҳига жуда мос тушган. Ўн иккинчи дарвоза рамзий маънога эга бўлиб, у юрт шаъни, халқнинг ор-номуси сифатида гавдалантирилади.

Тарихий ватанпарварлик мавзусидаги “Қўқоннинг ўн иккинчи дарвозаси” спектаклининг яқинда бўлиб ўтган тақдироти кенг жамоатчилик томонидан илқ қутиб олинди. Айниқса, барча актёрлар ижроси томошабинларнинг давомий қарсақлари билан олқишланди. Спектакль тақдиротидан сўнг, сўзга чиққанлар ҳам ушбу саҳна асарининг муваффақиятли чиққанини, асар гоёси ва моҳияти маҳорат билан очиб берилганлигини, ана шундай асарлар халқимиз маънавиятини юксалтиришда муҳим эканини, ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда катта аҳамият касб этишини алоҳида таъкидлашди.

Абдулатиф ТУРДАЛИЕВ,
Филология фанлари номзоди.

“Анзират буви, бормисиз?”

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетида йўлим тушди. Янги ва кўркем бино Тошкент шаҳрининг серкатнов жойида қад ростлаган. Пиёдалар йўлакчасида кета туриб, қуёшқондан чиқиб суҳбатлашаётган икки ёшга қўзим тушди. Шундоқ салобатли олий таълим муассаси олдида оғзидан боди кириб, шоди чиқаётган йигит ва кизга биров “ҳай” демайди.

— Пастроқда истироҳат боғи бор, — деди ниҳоят йўловчилардан бири жahl билан.

— Йўлингиздан қолманг, амаки! — деди йигит.

— У киши тўғри айтди, катта университетнинг олдида уят сўзларни айтиш... — дедим истеҳзо билан.

— Уф, — деди кизнинг энсаси қотиб. — Қайси замонда яшаймиз ўзи? Бемалол гап-лашолмайсанам.

— Ваколатим бўлгандами? — деди буни қузатиб турган нон сотувчи аёл. — Тарбиясиз, безбетларни Анзират буви-га ўхшаб бир калтаклардим.

— Афсуски, сизнинг замонингиз ўтди, хола! — деди йигитча.

Икки ёш истар-истамас ўринларидан кўзғалишди. Улардан узоклашарканман, нон сотувчи аёлнинг гапини ўйлаб кетдим. “Суюнчи”

фильмини кўрмаган, Анзират буви образини билмаган киши бўлмаса керак. “Айби” борлар бу онахоннинг олдида хушёр тортади. Лекин савол туғилади. Ростдан ҳам Анзират бувидек яхшиликни ёқлаб, ўз ўрнида дакки

берувчи инсонларни замон “кўтармайди”?

Таассуфки, ўта “замонавий” ёшларнинг ахлоқ меъёрларига зид хатти-ҳаракатлари ижтимоий тармоқларни “безамокда”. Бу ҳолат баъзан кизгин баҳс-мунозарага сабаб бўлади. Айниқса, қиз болада ибo-ҳаё, андиша, сабртоқат фазилатларини шакллантириш ҳақида бот-бот гапирётган бўлса-да, дилни хира қилувчи воқеаларга дуч келаемиз. Нон сотувчи онахонга андишасизларча гап қайтараётган қизлар бор экан, Анзират бувилар нега жим?

Жамоат транспортини да ёши катталарга жой бераётган, оғир юк кўтарган онахонга кўмаклашувчи ўғил-қизлар ҳам йўқ эмас. Аммо танбал, безбет ёшлар ҳам бисёр! Сарик матбуот саҳифаларидан бирида ўқидим. “Фалончи фалончиева, 1995 йил туғилган. Турмушга чиқмаган. 5 ойлик қизчасини фалон пулга сотаётганда қўлга олинди. Бу иш юзасидан тергов ҳаракатлари

бошланган”.

Эҳ, бу мақолани Анзират буви ўқиганда борми? Бир пайтлар катта энамиз калтагина кўйлак-лозим кийиб тўйга отланган опамга қараб, “Ҳай қизим, урф деб ҳар нарсани кияверманг! Замон ўзгаргани билан қиз боланинг номи, ҳаёси ўзгармайди”, деб танбех берарди.

Ҳа, ишқемас, маҳмадона, оғирнинг устидан енгилнинг остидан ўтадиган йигит-қизларнинг борлиги кўнгилга ғашлик солади. Шаҳару қишлоқларимизда Анзират буви каби виждонли, иймон-эътиқоди бут оналаримиз бисёр! Аммо, уларнинг жамиятдаги ана шундай иллатларга қарата айта-жақ сўзлари, бажаражак илму-амаллари сезилмаяпти, назаримда. Анзират бувилар бормисиз? Бор бўлсангиз овоз беринг! Зора, айрим “қулқисиз” ёшларимизга панд-насихатларингиз кор қилса.

Маҳбуба КАРИМОВА

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИ

бутун юртимизга
завқу-шавқ, қувонч
ила хуш кайфи-
ят бағишлаб кириб
келган янги —

2019 йил

билан сиз азиз ватандошларимизни
чин дилдан қутлайди!

Бошланган йил
барчамизга шод-
лик, бахт ва эзгу-
ликлар олиб кел-
син!

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИ ЖАМОАСИ

бутун Ўзбекистон
аҳлини кириб келган янги

2019 йил

билан табриклайди!

Мустақил вата-
нимизнинг фаро-
вонлиги ва равнақи
йўлидаги машаққатли
ва шарафли иш-
ларингизда улкан
муваффақиятлар
ёр бўлсин!

ЎЗБЕК МИЛЛИЙ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

директори Фатхулла Маъсудов театр жамоаси
номидан кириб келган янги

2019

йил билан нафақат Ўзбекистон халқини балки
бутун дунёда бу байрамни нишонлаётган миллату-
элатларни самимий қутлайди!

Кириб келган 2019 йил мустақил диёримизнинг
ҳар битта хонадони учун илоҳим хайрли, файзли
ва барокатли бўлсин!

Бу йил барча учун осуда, саломатлик ва хотир-
жамлик ила ўтадиган гўзал ва мўъжизаларга бой
йил бўлишини тилаймиз!

Барча маданият ходимларининг жорий йилда
амалга ошира олмай қолган режалари янги йилда
муваффақиятли яқунланиб, ҳамиша юзимиз ёруғ
бўлсин!

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИ ЖАМОАСИ

номидан Марҳабо Сатторова бутун Ўзбекистон аҳлини
кириб келган янги

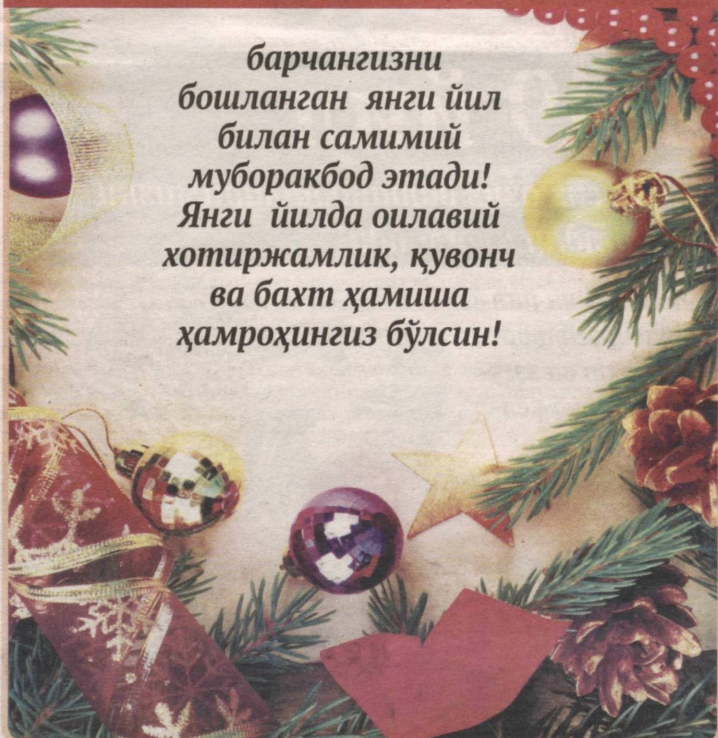
2019 йил билан табриклайди!

Мустақил ватанимизнинг фаровонлиги ва равнақи
йўлидаги машаққатли ва шарафли ишларингизда улкан
муваффақиятлар ёр бўлсин!

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИ ЖАМОАСИ

барчангизни
бошланган янги йил
билан самимий
муборакбод этади!
Янги йилда оилавий
хотиржамлик, қувонч
ва бахт ҳамиша
ҳамроҳингиз бўлсин!

**АЛИШЕР НАВОИЙ
НОМИДАГИ ДАВЛАТ
АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ**

*директори Маҳмуд Муратов театр
жамоаси номидан кириб келган янги —*

2019 йил

*муносабати билан сиз азиз
юртдошларимизни чин дилдан
муборакбод этади!*

*Янги йил барчамизнинг хонадонла-
римизга бахт, омад, шодлик, файзу-
барака олиб келсин!*

*Мамлакатимиз равнақи йўлида
қилаётган меҳнатингизда шижо-
ат ва муваффақиятлар ҳамиша
ҳамроҳингиз бўлсин!*

**САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ
МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИ
ЖАМОАСИ БАРЧАНГИЗНИ
БОШЛАНГАН**

янги — 2019 йил билан самимий муборакбод этади!

*Бошланган йилда оилавий хотиржамлик,
фаровонлик, қувонч ва бахт ҳамиша
ҳамроҳингиз бўлсин!*

**БУХОРО ВИЛОЯТИ
МАДАНИЯТ БОШҚАРМАСИ**
сиз азиз юртдошларимизни кириб келган

2019 йил билан самимий муборакбод этади!

*Янги йилда сиҳат-саломатлик, бахт-омад, тинчлик-хотиржамлик ва
иш фаолиятингизда муваффақиятлар доимо ҳамроҳингиз бўлсин!
Юртимиз тинч, хонадонларимиз обод бўлиб, барча эзгу тилакларингиз
амалга ошишини тилаймиз!*

Газетамиз тахририяти Навоий вилояти маданият бошқармаси бошлиғи Нодирбек Ниёзовни

қўшалоқ байрам — 31-декабрь янги йилнинг кириб келиши ва туғилган куни муносабати билан табриклайди!
Сизга бошланган йилдаги меҳнат фаолиятингизга муваффақиятлар ва эзгу тилақларингиз ижобатини тилайди!

Навоий вилояти маданият бошқармаси кириб келган ЯНГИ — 2019 йил билан барча юртдошларимизни чин дилдан қутлайди!

**Бошланган йил халқимизга шодлик, бахт
ва яхшиликлар олиб келсин!**

Кириб келган йил файзли, барокатли бўлиб, хайрлашаётганимиз 2018
йилда амалга ошмаган ишларимиз янги йилда ўз рўёбини топсин!
Бу йил юртимизга фаровонлик, тўкинлик келтириб, барчамизнинг
хонадонларимизга унутилмас қувончларни ҳадея этсин!

МАДАНИЯТ

ОБУНА ИНДЕКСИ:
285

МУАССИСЛАР:
“Ўзбекистон
Республикаси
Маданият
вазирлиги,
«Dildosh media» МЧЖ

Бош муҳаррир
Дилбаҳор Худойбердиева

Тахририят манзили:
100029, Тошкент шаҳри, Тарас
Шевченко кўчаси, 1.
Тел.: Факс: (371)-256-04-54

Газета
Ўзбекистон
Магбуот ва ахборот
агентлиги
томонидан
10.04.2018 й.
0803 рақами
билан давлат
рўйхатидан
ўтказилган.

Навбатчи:
Н. Содиқова
Адади - 11464
Буюртма - Г - 127
Сотувда келишилган нарҳда
Қоғоз бичими А-3
Ҳажми 2 босма табоқ

Газета ҳафтанинг
пайшанба куни
чоп этилади.

Газета “Шарқ” нашриёт-
матбаа акциядорлик ком-
панияси босмахонасида
чоп этилди.

Корхона манзили:
Тошкент шаҳри,
Буюк Турон кўчаси, 42.
Босмахонага топшириш
вакти - 17.30
Топширилди - 17.30
1 2 3 4 5